

Notat
16. september 2020

Beretning for oktober 2019 til september 2020

Selv om vi først stiftede bekendtskab med COVID19 i Danmark i løbet af marts måned i år, har det altoverskyggende tema i denne periode været corona. Fra den ene dag til den anden var Danmark lukket ned, og alle aktiviteter aflyst eller udskudt. I Cyklistforbundet var konsekvensen bl.a., at kampagnen VI CYKLER TIL ARBEJDE blev udskudt fra maj til september, Den Nationale Cykelkonference, som vi arrangerer i samarbejde med Vejdirektoratet, blev først udskudt fra maj til november og siden ændret til en tilpasset online version, ligesom en hel del af afdelingernes generalforsamlinger, Cykelturistugen i Svendborg og en masse cykelture blev aflyst/udskudt. Medarbejderne i sekretariatet arbejdede hjemmefra i foråret.

For VI CYKLER TIL ARBEJDE kunne nedlukningen ikke ske på et værre tidspunkt: Information om kampagnen var netop sendt ud, tilmeldingerne så småt begyndt at trille ind, og så blev stikket trukket. Det fik stor indflydelse på Cyklistforbundets økonomi og likviditet, da forårets indbetalinger til kampagnen udeblev.

I det hele taget har der aldrig været så stor usikkerhed om Cyklistforbundets fremtid økonomisk set. Under arbejdet med årsregnskabet for 2019 viste der sig ophobede fejl i visse afskrivninger i butikken, hvilket i realiteten betød, at butikken gennem flere år havde haft vanskeligheder med at skabe overskud. Hovedbestyrelsen traf derfor på sit møde den 25. april 2020 den vanskelige, men nødvendige beslutning at lukke Cyklistbutikken 1905.

Der var dog også lidt økonomiske lyspunkter i foråret, hvor især to forhold fik stor betydning: Vi fik vi en aftale i hus med Jyske Bank om et sponsorat for Alle Børn Cykler-kampagnen på 550.000 kr. som supplement til et tilsvarende sponsorat fra Novo Nordisk Danmark, så skolekampagnen i år kunne hænge fornuftigt sammen. I april 2020 fik vi desuden information om, at Cyklistforbundet via en politisk aftale om udmøntningen af nogle tidligere afsatte midler havde fået bevilling til etableringen af et rådgivningscenter for cykelfremme for virksomheder. I aftalen står der bl.a. *"Cykling kombinerer mobilitet med motion og bidrager til at forbedre danskernes folkesundhed, samtidig med at det er en meget miljøvenlig transportform. Parterne er enige om, at der skal prioriteres midler til,*

at Cyklistforbundet etablerer et rådgivningscenter for cykelfremme for virksomheder. Centeret skal yde rådgivning til virksomheder om tiltag, de kan iværksætte for at skubbe på medarbejdernes transportvalg til fordel for cyklen samt rådgivning om, hvordan el-ladcykler kan dække en del af behovet for virksomhedernes varetransport og anden kommerciel distribution. Parterne er enige om, at der afsættes 2 mio. kr. årligt i perioden 2020-2023 til projektet.”

I daglig tale vil rådgivningscentret blive omtalt som CYKELVÆKSTHuset.

Der er ingen tvivl om, at der ligger lang tids intenst lobbyarbejde fra sekretariatets side til grund for den politiske beslutning, der først og fremmest må ses som udtryk for anerkendelse af Cyklistforbundets arbejde, og som giver mulighed for et mere kontinuerligt fokus på området. Samtidig er det selvfølgelig også et kærkomment bidrag til Cyklistforbundets økonomi på et tidspunkt, hvor andre indtægtskilder er usikre bl.a. på grund af corona-situationen.

Inden corona fik afgørende indflydelse på stort set alt og alle i Danmark og resten af verden, afventede vi i Cyklistforbundet regeringens udspil i forhold til klimavenlig transport. I finansloven 2019 blev der afsat 50 mio. kr. til en cykelpulje til kommunale projekter med en 50% medfinansiering. Fokus var alene på cykelparkering, og i skrivende stund må det med beklagelse konstateres, at der kun er ansøgt om 28 mio. fra puljen. Puljen gav desværre ikke mulighed for, at Cyklistforbundet kunne søge om midler til tværgående projekter. En klimalov blev vedtaget før jul, som var ganske ambitiøs, men også noget uklar. Cyklistforbundet udtrykte sammen med Dansk Erhverv sin forundring over, at cyklismen ikke var medtaget som en del af løsningen på den grønne omstilling af transportsektoren.

I takt med erkendelsen af, at corona-situationen nok var mere langvarig end som så, blev der udvist stor idérigdom, fleksibilitet og afprøvet alternativer til fysiske møder. F.eks. holdt Digital Worldbike en seks timer lang virtuel konference og udstilling med 24 internationale indlæg, hvor vores direktør Klaus Bondam var inviteret til at holde et indlæg om dansk cykelkultur. På Verdens Cykeldag den 3. juni inviterede ECF (Det Europæiske Cyklistforbund) til en online paneldiskussion om, hvordan cyklisme kan være et værktøj i genåbningen efter corona. ECFs nye ledelsesduo Jill Warren og Morten Kabell bød velkommen fra Bruxelles, mens der i panelet sad deltagere, der fysisk befandt sig i Portugal, Holland, Frankrig, Storbritannien.

Godt hjulpet af Sommerpakken med bl.a. gratis indenrigsfærger i juli for cyklister og gående har der herhjemme i løbet af sommeren været stor fokus på Danmark som turismål for danskere og specielt cykelturisme og oplevelser i naturen. Oveni tilbød DSB et rejsepass med 8 dages fri rejse i Danmark for 299 kr. Sommerpakken og de gratis færger, som i øvrigt er blevet forlænget flere steder, kan være inspireret af den opfordring, som Cyklistforbundet sammen med Dansk Cykelturisme og Landdistrikternes Fællesråd den 6. maj offentliggjorde om at booste cykelturisme og cyklisme på landet. Sammen med Dansk Cykelturisme har vi også i løbet af sommeren gjort opmærksom på udfordringen for cyklister med at passere Storebælt og cykelmedtagning i tog på rejsen gennem Sverige mod Bornholm. Mange danskere har ganske givet fået en anderledes oplevelse af

Danmark som ferieland, hvilket utvivlsomt vil betyde, at flere danskere/cyklister også i fremtiden vil overveje at udforske det danske sommerland fra en cykelsadel.

Arbejdsprogram 2020

Cyklistforbundets arbejdsprogram 2020 indeholder fem punkter, som blev udvalgt på landsmødet 2019, og som derfor har fået særlig fokus i vores indsats for at få flere til at vælge cyklen.

De fem indsatsområder er:

- 1) Cykling som middel til bedre folkesundhed
- 2) Cykling som bidrag til bedre klima
- 3) Øget fokus på unges cykelvaner
- 4) Sikkerhed
- 5) Øget fremkommelighed.

Arbejdsprogrammet i den nuværende form bygger på de landsmødevedtagne 'Cyklistforbundet mener ...', som er en samling af holdninger, anbefalinger og cases på forskellige områder. 'Cyklistforbundet mener...' trænger dog visse steder til opdatering. For at sikre en smidig og rettidig opdatering vil sekretariatet løbende revidere dokumenterne, og hovedbestyrelsen vil undervejs godkende eventuelle indholdsmæssige ændringer, nyudvikling mm.

Grundet corona-situationen er mange aktiviteter afviklet på andre måder end planlagt, men der er undervejs været fokus på arbejdsprogrammets punkter.

1) Cykling som middel til bedre folkesundhed

Ethvert tramp i pedalerne bidrager til såvel folkesundheden som et bedre klima, så jo flere vi får flyttet op på cyklen desto bedre, og det gælder om at starte så tidligt som muligt. De to børnekampagner, 'Alle Børn Cykler', og 'Vi kan Cykle!', er vigtig i den sammenhæng. Alle Børn Cykler henvender sig til alle klassetrin og indeholder en landsdækkende cykeldyst og masser af bevægelse og inspiration til et aktivt børneliv med cyklen i centrum. Kampagnen afsluttes med kåringen af årets vinderklasse og udnævnelsen af Årets Børnecyklist. Kampagnen fandt sted den 7. til 20. september 2020 og støttes af Novo Nordisk og Jyske Bank. Desuden er 34 kommuner tilmeldt som partnere i kampagnen.

Børnehavekampagnen Vi kan cykle! gør cykeltræning til en sjov aktivitet for pædagoger og børn, hvor børnene gennem cykellege træner deres cykelsikkerhed. Får børnene gode cykeloplevelser, vil lysten og glæden ved at cykle oftere følge dem resten af livet. Kampagnen er på grund af corona-situationen flyttet fra maj til september, hvor 330 institutioner (15 flere end sidste år) deltog. Kampagnen er støttet af Østifterne.

Hvordan man får flere til at cykle, var også temaet for samarbejdet mellem Cyklistforbundet og Kids Islands, som inviterede til sommer-iværksætter-camp med børn i juni måned.

Temaet var "grøn omstilling på to hjul - hvordan". September-nummeret af CYKLISTER omtaler udkommet af campen.

2) Cykling som bidrag til bedre klima

Cyklistforbundet v. direktør Klaus Bondam havde to indlæg i januar og februar i Altinget som et led i Altingets tema om en ny grøn mobilitetsaftale. Temaerne var endnu engang en opfordring til at indtænke cyklen i mobilitetsplanen for at spare CO2, og at vi som borgere fortjener en langt mere effektiv, bæredygtig og sund transport. Indslagene blev fulgt op med et brev til landets borgmestre med en opfordring til at ommøblere byerne og skabe bedre rammer for, at borgerne vælger en aktiv og bæredygtig transport i hverdagen.

Cyklistforbundet indgår sammen med Gate 21 og Supercykelstierne i et Cykelpartnerskab finansieret af Region Hovedstaden, hvor der er særligt fokus på at få virksomheder til støtte deres medarbejdere i øget cykling. Vores økonomiske andel af projektet er primært gået til udvikling af et nyt og mere fleksibelt kampagnesite til VI CYKLER TIL ARBEJDE.

3) Øget fokus på unges cykelvaner

Viljen er ofte større end evnen og for at kunne tage afgørende fat på nye aktiviteter, skal de være finansieret, og derfor bruges der generelt en del tid på at søge sponsorer til projekter. De unge kan være en svær målgruppe at få flyttet til cyklen fra bil eller knallert, især i områder med lange transportveje. Desværre er mange af de unges bilture i nye biler, små biler også ganske korte. Set fra Cyklistforbundets side er det svært at få fat i denne gruppe uden et eksternt finansieret projekt.

I forbindelse med unges cykelvaner er der søgt om midler til to projekter. Julie Schack og Astrid Rasmussen fra hovedbestyrelsen udarbejdede en fondsansøgning til Roskilde Festival Fonden vedrørende et ambassadørkorps af unge, som skulle gøre opmærksom på cykelsagen på ungdomsuddannelsessteder. Desværre fik vi afslag. Cyklistforbundet har også sammen med Syddansk Universitet sendt en ansøgning til Novo Nordisk Fonden vedr. et projekt med fokus på 10 - 15-åriges bevægelsestransport, som vi desværre også har fået afslag på.

4) Sikkerhed

Ulykkesstatistikken for 2019 fra Vejdirektoratet var desværre igen negativ læsning. Som den eneste trafikantgruppe er antallet af dræbte og tilskadede cyklister steget fra 2018 til 2019, hvor der var 31 dræbte cyklister. Det drejer sig især om ulykker, hvor el-cyklister og specielt ældre cyklister over 65 år er involveret. Som udgangspunkt er det glædeligt, at så mange danskere har taget el-cyklen til sig for at forlænge cykellivet både kilometermæssigt og aldersmæssigt. Det går tilsyneladende ofte galt, fordi cyklen accelererer for hurtigt, og det er derfor vigtigt at gentage vores opfordring til at gøre sig bekendt med en el-cykel i rolige omgivelser. Højresvingsulykker og cyklister, der køres ned - ofte bagfra - af bilister med høj fart på landeveje, er også en type ulykker, der fortsat er for

mange af. Det er meget utilfredsstillende for sikkerheden skal være i orden. Cyklistforbundet tager aktivt del i det arbejde, der pt. pågår ifm. med en ny handlingsplan 2020-30 for Færdselssikkerhedskommissionen.

5) Øget fremkommelighed

Der er med frivillige kræfter i Cyklistforbundets medlemsskare iværksat et vigtigt arbejde med et forslag til revision af den nuværende færdselslov. Færdselsloven har stærk fokus på biltrafik og giver ikke meget information eller retningslinjer for cyklister.

Cykelturisme har fået et ekstra boost i år, og Cyklistforbundet har benyttet lejligheden til at sætte fokus på bl.a. udfordringerne ved at få cyklen med over Storebælt – og med tog til Bornholm - på grund af få pladser til cykler, krav om pladsbestilling og den manglende mulighed for at købe pladsbilletten online.

Efter tema-dagen om kombinationstransport på landsmødet i Høje Taastrup i 2019 har der været god dialog med DSB om disse emner. Der er en elektronisk løsning til pladsbestilling til cykler på vej, som forventes at være på plads i DSB's billetautomater på stationerne med udgangen af 2020. Der udestår dog stadig en brugbar app-løsning. Samarbejdet på tværs af kommunerne er en forudsætning for at etablere sammenhængende (super)cykelstier og heldigvis kommer der flere og flere af dem rundt omkring i landet. Et af de første etablerede samarbejder, Supercykelstisamarbejdet i Region Hovedstaden, som Cyklistforbundet har en god dialog med, fejrede i november 2019 10-års jubilæum: 28 kommuner og Region Hovedstaden, 8 etablerede cykelruter, 9 planlagte cykelruter og et mål om 45 ruter på i alt 746 km og en vurderet anlægsomkostning på 2,2 mia. kr. Flere af dem, tak.

Lokale aktiviteter

Cyklistforbundets synlighed og indflydelse rundt omkring i Danmark varetages i allerstørste grad af vores afdelinger og repræsentanter. De fleste afdelinger inviterer til cykelture, og Cyklistforbundet benyttede lejligheden til at invitere alle med på cykeltur med Cyklistforbundet forbindelse med den gradvise åbning af Danmark i maj måned. Her er et lille udpluk af øvrige aktiviteter lokalt:

- Sol, sommer og cykeltur i Aalborg
Afdelingen har på opfordring af Ugeavisen givet nogle gode cykeltip til de forventede mange danske cykelturister.
- Landsbyfestival uge 27 i Randers
Landdistriktsudvalget i Randers kommuner har ydet støtte til kulturelle begivenheder i en såkaldt Landsbyfestival 2020. 20.000 kr. blev bevilget, og afdelingen arrangerede fem cykelture i uge 27.

- Gladere gader i Aarhus
Sammen med organisationen Gladere Gader har afdelingen ved flere arrangementer gjort byen festligere med sjove cykeloptog. I Aarhus arbejder de i øvrigt med en åben bestyrelse, som i øjeblikket består af 11 personer.
- Esbjerg
I forbindelse med planlægningen af en supercykelsti med en cykelbro for cykel-puljefenge har afdelingen været stærk involveret i forsvaret af især cykelbroen, som desværre af forskellige årsager er faldet ud af projektet.
- Cykelsti i Haderslev
Efter års arbejde for cykelsti på en nedlagte jernbane er 2. halvdel af banestien færdig og blev indviet den 14. august 2020.
- Fællesskab på Fyn
Afdelinger og repræsentanter har siden sidste sommer forenet kræfterne for at fremme cyklismen med cykelturisme som løftestang. Et planlagt debatmøde med lokale politikere og nøglepersoner er på grund af corona blevet udskudt, men har mødt stor interesse
- København kritiserer ny cykelsti
En ny stort anlagt cykelsti på Dybbølsbro skabte store trafikale problemer og usikkerhed for alle trafikanter ved ibrugtagningen i efteråret 2019, og afdelingen markerede sig i pressen og var i dialog med kommunen for at forbedre forholdene.
- Ny cykelrute på Bornholm
Afdelingen har præsenteret en ny cykelrute fra Gudhjem til Rønne, som udnytter eksisterende veje og stier, er fremkommelig og pendlervenlig, velegnet for el-cykler og børn og passerer forbi en del turist-highlights. Ruten er uofficielt indviet ved en cykeltur den 20. september 2020.

Økonomi

Årets resultat for 2019 blev et underskud på 2.799.335 kr., hvilket både er utilfredsstillende og foruroligende. De to væsentligste årsager til dette resultat er dels manglende ekstern fondsfinansiering på små 2 mio. kr. til Alle Børn Cykler-kampagnen dels utilstrækkeligt økonomisk overblik i sekretariatet. Tidligt i 2019 fik vi besked om, at den hidtidige, mangeårige fondsstøtte fra TRYG Fonden til ABC-kampagnen ikke ville fortsætte fremover. Det betød, at kampagnen blev gennemført i mindre skala gennem et godt samarbejde med Novo Nordisk Danmark og med en vis grad af egenfinansiering, da vi gerne ville holde fast i den populære og velkendte skolekampagne. Det betød samtidig, at kampagnen bidrog med færre midler til fællesfunktionerne.

Allerede mod slutningen af 2019 var det uomtvisteligt, at fejl i regnskabet havde været videreført i nogle år i form af manglende afskrivninger af dele af Cyklistbutikken 1905s lagerbeholdning. Da årsregnskabet blev udarbejdet blev den manglende afskrivning på

1.086.171 kr. foretaget på én gang og belastede således regnskabet for 2019 fremfor at være fordelt ud på de foregående tre år. Det udgør dermed en væsentlig del af det dårlige resultat. Med resultatet er Cyklistforbundets egenkapital med udgangen af 2019 nede på 804.071 kr. Det i den forbindelse værd at nævne, at Cyklistforbundet i dag har den nødvendige kompetence på regnskabsposten.

På baggrund af den nye viden om de manglende, rettidige afskrivninger i Cyklistbutikken 1905 stod det klart, at butikkens resultater i de foregående år økonomisk set havde været dårligere, end først antaget. Samtidig var der intet, som tydede på, at butikkens resultat ville blive bedre heller ikke på sigt, således at butikken kunne levere et rimeligt bidrag til husleje og støttefunktioner i sekretariatet. Den viden kombineret med situationen omkring corona førte til iværksættelse af forskellige tiltag: Hovedbestyrelsen besluttede i april 2020 med tungt hjerte at nedlægge Cyklistbutikken 1905 for at undgå yderligere tab i fremtiden. Desuden blev det besluttet at spare et nummer af medlemsmagasinet CYKLISTER væk, landsmødet blev ændret fra et møde over to dage til et endagsmøde, og som konsekvens af nedlukningen af landet blev VI CYKLER TIL ARBEJDE udskudt fra maj til september.

I forbindelse med Danmarks nedlukning som følge af corona-situationen og den dermed forbundne økonomiske usikkerhed opfordrede Cyklistforbundet danskerne til at støtte vores sag. Vi fik indsamlet mere end 120.000 kr., hvilket vi er meget taknemmelige for. Cyklistforbundet er godkendt som almennyttig forening, hvilket bl.a. vil sige, at det er muligt for gavegiveren at få skattefradrag for sin støtte og muligt at testamentere arv uden, at der skal betales boafgift. Det vil der blive kommunikeret mere omkring i den kommende tid, men Cyklistforbundet har allerede i år modtaget en arv på 50.000 kr.

I anledning af Verdens Cykeldag den 3. juni tilbød vi i lighed med sidste år nye medlemmer at blive medlem for halv pris, hvilket betød, at vi fik 100 nye medlemmer.

På trods af de positive nyheder er Cyklistforbundets økonomi fortsat under pres, nok mere end nogensinde tidligere. Sekretariatets og hovedbestyrelsens fokus i de kommende år vil være på en genopretning af økonomien.

Organisationen

Efter beslutningen om lukning af Cyklistbutikken 1905 blev der hen over sommeren 2020 gennemført et omfattende ophørsudsalg med store rabatter. Ophørsudsalget fik overvældende stor interesse, og butikken måtte stort set melde udsolgt af alle varer, inden butikken lukkede endeligt med udgangen af juli måned. Vi har fået mange henvendelser fra brugere af butikken og især af værkstedet, som vil komme til at savne den unikke kultur og ikke mindst medarbejdernes service og kompetence. Og butikken var ikke bare en butik, men repræsenterede også medlemsfordele, teknisk viden og en kultur og et samlingssted, som vi kommer til at undvære i fremtiden. I forbindelse med lukningen er en del af lokalerne i Rømersgade opsagt, så sekretariatet får mindre plads til rådighed. Den ene cykelmekaniker forventes at kunne overtage værkstedslokalerne i Rømersgade 7 og vil i

givet fald drive selvstændigt cykelværksted fra stedet. Vi har indledt dialog med Danske Cykelhandlere for at afsøge muligheden for medlemsrabatter hos cykelhandlere over hele landet. En æra er slut - men Cyklistforbundets arbejde med at forbedre forholdene for Danmarks hverdagscyklister fortsætter nationalt såvel som lokalt.

Cyklistforbundets nye hjemmeside så dagens lys i december 2019. En hjemmeside som er både teknisk og indholdsmæssigt opgraderet, så det bliver lettere for afdelingernes web-redaktører at opdatere siden, og de mange brugere af siden lettere kan finde relevant information. Begge dele var tiltrængt. Den nye hjemmeside har gjort det lettere at og mere oplagt at lade sig mobilisere til at støtte Cyklistforbundet og invitere flere indenfor i vores cykelunivers - måske på sigt nye frivillige. Hjemmesiden blev præsenteret for deltagerne på forårsseminaret i Odense den 7. marts 2020, hvilket også gav anledning til rettelser og justering på siden.

Cyklistforbundet har i løbet af året fået ny repræsentant i Helsingør, mens den hidtidige repræsentant i Frederikshavn har trukket sig tilbage uden afløser. Cyklistforbundet er dermed repræsenteret med 42 afdelinger og 18 repræsentanter.

Tak

I år har vi været sammen, men på afstand. Samarbejde med medlemmer, frivillige, samarbejdspartnere, sponsorer, politikere, medier og mange andre er nødvendigt i en organisation som vores, og hele vores måde at være sammen på har ændret sig i løbet af det sidste halve år. Det er alligevel lykkedes at bibeholde det gode samarbejde og finde kreative løsninger og tak for det. En speciel tak til medarbejderne i sekretariatet, som sammen med børnepasning og hjemmeundervisning mm. alligevel har passet deres arbejde loyalt, fleksibelt og effektivt og har bidraget positivt i løbet af denne svære corona-periode. En særlig stor tak og beklagelse til vores loyale og kompetente medarbejdere, som vi desværre måtte sige farvel til i forbindelse med lukning af butikken og værkstedet.

Og en helt speciel tak fra en afgangende landsformand for samarbejdet og den fælles indsats for at bidrage til og understøtte Cyklistforbundets arbejde. Efter syv spændende, indholdsrige og lærerige år på posten har jeg besluttet ikke at genopstille til hovedbestyrelsen. Vi har igennem tiden debatteret Cyklistforbundets rolle som NGO, og hvordan vi inddrager og favner alle de cyklister, som vi til dagligt arbejder for - ikke mindst de yngre kræfter, som skal bære Cyklistforbundet videre – jeg er helt tryk ved at give opgaven videre til det næste hold.

På hovedbestyrelsens vegne

Jette Gotsche

September 2020